

РОЛЬ ПРИВАТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Так, господарсько-правова відповідальність є інститутом господарського права, для якої важливою складовою є конкретизація певних господарських санкцій, які на сьогодні, потребують подальшого ґрунтовного наукового дослідження та удосконалення.

Бібліографічні посилання:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. / Верховна Рада України. Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст. 462. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 11.11.2019 року)
2. Малеин Н. С. Имущественная ответственность в хозяйственных отношениях. М.: Наука, 1968. 207 с.
3. Курбатов А. Обеспечение баланса частных и публичных интересов – основная задача права на современном этапе. Хозяйство и право. 2001. № 6. С. 88–97.

Чечель Анастасія Олександрівна,

курсант другого курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Юніна Марина Петрівна,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПАТЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У зв'язку із стрімким технічним прогресом у сучасної людини значно розширюється коло потреб та можливостей, які повинні мати законодавче закріплення та регулюватися на відповідному рівні.

Однією з таких можливостей є інтеграційний розвиток патентного законодавства. Патентне право є досить складним та важливим інститутом цивільного права України. Суть патентного права полягає в регулюванні відносин, які виникають у зв'язку з використанням права на винаходи, корисні моделі та інші об'єкти патентних взаємовідносин. Дані відносини регулюються Конституцією України, Цивільним Кодексом України, Законом України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [3, с.62], а також нормами міжнародних договорів, наприклад, Паризької конвенції з охорони промислової власності (1883р).

Проаналізувавши особливості патентного права в Україні ми дійшли висновку, що дане поняття більшість науковців порівнює з авторським правом. На нашу думку, це є недоречним тому, що авторське право виникає з моменту створення будь-якого об'єкту інтелектуальної власності без виконання певних процесуальних дій, а щодо патентного права, то такі об'єкти можна вести мову лише після отримання патенту.

До об'єктів патентного права належать винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Також вони охороняються документом, який видається на підтвердження результату діяльності людини та права на відповідний винахід, корисну модель або промисловий зразок.

Суб'єктами виступають автори, винахідник, які, як зазначають деякі науковці, є лише фізичними особами [3, с.62]. На нашу думку, дане твердження є недоречним через те, що у с.463 ЦК України [1] сказано, що юридичні особи також можуть бути суб'єктами патентного права, але лише за умови, якщо вони не є авторами, однак одержали окремі патентні права на законних підставах або за умовами договору.

Окремим суб'єктами патентного права є неповнолітні особи та іноземні фізичні або юридичні особи. Згідно з п.2ст.32 ЦК [1], неповнолітні особи вправі самостійно здійснювати свої

патентні права. Щодо іноземних фізичних та юридичних осіб, то вони користуються тими ж самим правами на рівні з фізичними та юридичними особами України згідно з міжнародними договорами.

На нашу думку, наявність сучасної міжнародної системи інтелектуальної власності є одним з необхідних елементів для досягнення високого економічного та соціального розвитку для всіх країн світу. Лише за умов належного регулювання відносин з приводу інтелектуальної власності та належного механізму їх охорони вдасться вивести Україну на міжнародний рівень серед творчих досягнень науковців та винахідників.

Якщо порівнювати регулювання відносин з приводу інтелектуальної власності в Україні та у зарубіжних країнах, то можна сказати, що в Нідерландах існує окремий нормативно-правовий акт, який регулює відносини з приводу інтелектуальної власності, в якому зазначається, зокрема, що може бути предметом інтелектуальної власності, а також за яких умов інші особи можуть мати право ним користуватися без порушення прав автора або винахідника.

Всі країни світу встановлюють критерії для визнання результату творчої діяльності саме об'єктом патентного права, які реалізуються виключно в межах відповідної країни. Тобто, лише певні об'єкти інтелектуальної власності можуть мати патент, наприклад, в США до таких об'єктів належить наукове відкриття. До речі, в Україні наукове відкриття не вважається об'єктом патентного права.

При отриманні відповідного документа, який засвідчує право на користування винаходом, корисною моделлю або промисловим зразком надається лише за певних умов і не всім об'єктам. Тому в українському законодавстві висуваються вимоги до результатів творчої діяльності, а саме: новизна; винахідницький рівень; промислова придатність.

Кожен з цих критеріїв трактується в тій чи іншій країні по-різному та має відповідні показники. З розвитком сучасних технологій відсоток підробки патенту збільшується, тому варто розглянути аспект притягнення до відповідальності за порушення патентного законодавства.

Патентні правовідносини, які виникають у зв'язку з набуттям, реалізацією та припиненням прав на винахід, корисну модель та промисловий зразок регулюються главою 39 Цивільного кодексу України, 16 главою Господарського кодексу України, також Законами України та міжнародними договорами.

Згідно з Цивільним кодексом України будь-яке посягання на права власника патенту вважається порушенням прав власника патенту, що тягне за собою відповідальність. Власник патенту може вимагати: припинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення його права, і відновлення становища, що існувало до порушення права; стягнення завданих збитків, включаючи неодержані доходи; відшкодування моральної шкоди; вжити інших передбачених законодавчими актами заходів, пов'язаних із захистом прав власника патенту.

Також за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на нього або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом тягне за собою адміністративну відповідальність, а саме, накладення штрафу від десяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно виготовленої продукції та обладнання і матеріалів, які призначені для її виготовлення. Також в ст. 177 Кримінального кодексу України зазначається, що незаконне використання винаходу, корисної моделі або промислового зразка без певного дозволу, якщо це завдало значної матеріальної шкоди карається штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк з конфіскацією відповідної продукції та знарядь які використовувались [5].

Щодо закордонного досвіду у сфері регулювання відповідальності за порушення патентного законодавства, то в США, як і в Україні, патентування має внутрішньодержавний характер, тобто охорона і захист патенту поширюється лише в межах відповідної країни. В США більш складний процес отримання патенту на об'єкти інтелектуальної власності. Але в Японії будь-яка особа, яка є винахідником об'єкту має право відразу ж отримати на нього патент, а також надати дозвіл на користування цим об'єктом в межах держави за її власним бажанням. Відповідальність в Японії настає лише, якщо виявилось що патент був підроблений або термін його дії сплив, а власник не вжив заходів щодо поновлення терміну дії патенту, це карається штрафом, прямо передбаченим японським законодавством [6, р. 6].

РОЛЬ ПРИВАТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ

На нашу думку, для ефективного регулювання патентних відносин необхідно запровадити дієвий механізм реалізації патентного законодавства для чого запозичити ефективний досвід деяких зарубіжних країн, в яких вже створено такий механізм, а також забезпечити належний контроль за дотриманням вимог законодавства щодо отриманні патенту та створити дієвий механізм притягнення до відповідальності за порушення патентного законодавства.

Бібліографічні посилання:

1. Цивільний Кодекс: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 11.11.2019)
2. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12> (дата звернення 11.11.2019)
3. Еннан Р.Є. Патентне право: поняття, зміст і загальні засади. *Правова держава*. 2013. №16. С.59-65.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. №8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення 11.11.2019).
5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 11.11.2019).
6. Винковский В.И. Обзор патентных систем отдельных стран мира в части регулирования вопросов преодоления конфликта прав заявителей. *Гуманитарные научные исследования*. 2014. № 3. URL: <http://human.snauka.ru/2014/03/6105>

Чугай Євгенія Миколаївна,

курсант четвертого курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Давидова Наталія Валентинівна,

кандидат юридичних наук,
викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

МЕДІАЦІЯ ЯК СПОСІБ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ У СІМЕЙНОМУ ПРАВІ

Питання сім'ї у сучасному соціумі є особливо актуальним, адже все частіше ці найменші соціальні ланки припиняють своє існування, зокрема, у багатьох випадках, пройшовши усі рівні судової бюрократії. Цілком логічним є наслідок, коли люди, розуміючи, що їх може чекати після прийняття рішення розлучення, намагаються взагалі обійти стороною питання узаконення своїх відносин з коханою людиною.

Протягом всього часу перебування особи у шлюбі можуть виникати деякі конфлікти, що підштовхують людину звернутись до правника задля якнайбільш вигіднішого для себе результату після вирішення такої проблеми. Найбільш часті причини конфліктів у сімейному житті є: поділ майна після розлучення; вирішення питання про розлучення та конфлікт стосовно вирішення питання про батьківські права, виплату аліментів. Такі конфлікти не обов'язково підлягають вирішенню у судовому порядку, вони можуть бути вирішені мирним шляхом – за допомогою медіації як способу вирішення спорів.

Медіація є одним із альтернативних способів вирішення спорів не лише у царині сімейного життя, а й в інших сферах суспільного життя. Вона передбачає залучення до вирішення спору третю сторону, посередника – медіатора, ціль діяльності якого – пошук компромісу між конфліктуєчими сторонами. Ключовим моментом медіації є вирішення конфлікту без звернення до суду, адже усі спори вирішуються у приватному порядку. Крім того, це дозволяє не тільки